

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1886

Vragen van het lid **Van Hijum** (CDA) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *vergoedingen in de kinderopvangsector* (ingezonden 22 februari 2011).

Antwoord van minister **Kamp** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 22 maart 2011).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Hermans krijgt twee ton van Kanteel»?¹, waaruit blijkt dat een – naar de mening van de rechter op legitieme gronden – ontslagen directrice van een kinderopvangorganisatie in totaal 2,5 ton krijgt uitgekeerd?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

Wat is uw oordeel over het feit dat er in de (indirect gesubsidieerde) kinderopvangsector dit soort vergoedingen bij een legitiem ontslag wordt uitbetaald, terwijl de betrokken ouders in de afgelopen jaren steeds zijn geconfronteerd met prijsverhogingen?

Bent u van mening dat de Raad van Commissarissen en het bestuur van de stichting waaronder Kanteel Kinderopvang valt, in deze kwestie juist hebben gehandeld door een dergelijk bedrag uit te keren? Bestond daartoe een contractuele verplichting?

Antwoord 2 en 3

Er gaat veel publiek geld om in de kinderopvangsector. Betaalbare kinderopvang van goede kwaliteit is namelijk van belang voor de samenleving. Het feit dat er veel publiek geld in de sector omgaat, vraagt van bestuurders en raden van toezicht dat zij zorgen voor verantwoorde beloningen. Dat laat onverlet dat de kinderopvangsector een private sector is. De overheid heeft een financiële relatie met de ouders, niet met de aanbieders van kinderopvang. Daarom valt de kinderopvangsector niet onder de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT) of het wetsvoorstel «normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector» (WNT). De hoogte van de ontslagvergoeding is dus niet aan een wettelijk

¹ Brabants Dagblad, 15 februari 2011.

maximum gebonden, maar is de private beslissing van de kinderopvangorganisatie. Ook is er geen uniforme vertrekregeling in de kinderopvangsector van toepassing. Belangrijk daarbij is dat een wettelijk maximum in de kinderopvang niet effectief zal zijn. In tegenstelling tot veel publieke sectoren zoals de zorg of het onderwijs zijn veel kinderopvanginstellingen BV's of NV's, waardoor winst die niet in de vorm van beloning aan de bestuurder wordt uitgekeerd, naar de eigenaar vloeit en niet in de organisatie blijft. Dat geldt nog sterker wanneer de directeur tevens eigenaar is. Overigens wordt de kinderopvangtoeslag uitgekeerd tot een door de overheid vastgestelde maximumuurprijs. Over de kosten boven deze uurprijs wordt geen kinderopvangtoeslag uitgekeerd.

Ik heb geen oordeel over het handelen van de Raad van Commissarissen bij Kanteel Kinderopvang. Dat is een private aangelegenheid. Ik heb ook geen informatie of er een contractuele verplichting bestond om de ontslagvergoeding uit te keren.

Vraag 4

Op welke wijze kunnen verontruste en boze ouders de betrokken bestuurders aanspreken op hun handelen in deze kwestie? Bent u van mening dat oudercommissies voldoende zijn uitgerust om hun controlerende taak richting bestuurders uit te oefenen?

Antwoord 4

In de wet kinderopvang is geregeld dat ouders medezeggenschap hebben over verschillende onderwerpen die hen direct raken. Zo hebben oudercommissies adviesrecht over onder andere openingstijden, prijswijzigingen en het pedagogisch beleid van de kinderopvanginstelling. Oudercommissies hebben dus geen adviesrecht over de hoogte van een eventuele ontslagvergoeding. Dat behoort tot de interne bedrijfsvoering van de onderneming. Het toezicht op het bestuur vindt plaats door de Raad van Toezicht of de Raad van Commissarissen. De meeste organisaties in de kinderopvang hebben een dergelijk toezichthoudend orgaan. Vanaf 2009 is er een aparte Governance Code Kinderopvang. Deze code is door de branche zelf ontwikkeld. Doel van de code is het vaststellen van normen voor goed bestuur en toezicht, transparantie, externe verantwoording, integriteit en financiële beheersing.

Vraag 5

Bent u in het algemeen van oordeel dat er voldoende transparantie in de markt voor kinderopvang is, bijvoorbeeld als het gaat om prijs en kwaliteit in relatie tot het behaalde financiële rendement van een instelling, zodat ouders zich een oordeel kunnen vormen over de noodzaak van prijsstijgingen?

Antwoord 5

Transparantie is een belangrijke voorwaarde voor een goed functionerende markt. Ouders moeten prijs en kwaliteit van verschillende instellingen kunnen afwegen, waardoor instellingen daarop gaan concurreren. Informatie over het rendement is niet direct noodzakelijk omdat een hoog rendement ook door een efficiënte bedrijfsvoering kan worden behaald. Een hoog rendement hangt dus niet per definitie samen met een hoge prijs en/of lage kwaliteit. Om de transparantie in de kinderopvangsector te vergroten heeft mijn ambtsvoorganger subsidie verleend voor de vergelijkingswebsite die door BOiNK is ontwikkeld (de kinderopvangkaart). In mijn antwoordbrief op kamervragen van 21 februari 2011 geef ik aan dat als de kinderopvangkaart op termijn beter gevuld wordt ouders de prijs en kwaliteit van de verschillende kinderopvanginstellingen met elkaar kunnen vergelijken.

Vraag 6 en 7

Bent u bereid om de Kamer nader te informeren over de schaalvergroting, concentraties en overnames door investeringsmaatschappijen die momenteel in de sector plaatsvinden? Wat is uw oordeel over het feit dat betrokken ouders van bestuurders steeds minder inzicht lijken te krijgen in de kosten voor kinderopvang in relatie tot de prijs, met het argument dat het bedrijfsgeheimen betreft? Wat betekent dit naar uw mening voor de keuzevrijheid van ouders en de mogelijkheden om (via ouderraden) invloed uit te oefenen op prijs en kwaliteit?

Bent u van mening dat marktwerking in de kinderopvang zonder echt keuzevrijheid ouders te zeer in een afhankelijkheidspositie plaatst, en dat de positie van ouders versterkt dient te worden om invloed te kunnen uitoefenen? Op welke wijze bent u van plan de positie van ouders te versterken?

Antwoord 6 en 7

De kinderopvangsector is een markt waar veel (publiek) geld in omgaat omdat er grote publieke belangen spelen. Daarnaast is het een private sector met ondernemers die winstdoelstellingen hebben. De uitdaging is om tot een balans te komen tussen publieke en commerciële belangen.

In mijn planningsbrief 2011 van 4 maart 2011 geef ik aan dat ik in het derde kwartaal van 2011 mede op basis van CPB onderzoek mijn visie zal geven op marktwerking in de kinderopvang. Daarbij zal onder meer worden ingegaan op aanpassingen in het systeem van «ouderrechten» zoals dit nu in de kinderopvang functioneert. Ook verschillen tussen rechtsvormen in de kinderopvang worden daarbij betrokken.